

РЕШЕНИЕ НА СЪДА

17 септември 1997 година*

„Значение на „национален съд или арбитражен съд“ за целите на член 177 от Договора – Процедури за възлагане на договори за предоставяне на обществени услуги – Директива 92/50/ЕИО – Национален орган за преразглеждане.”

По дело C-54/96

с предмет преюдициално запитване от Vergabeüberwachungsausschufi des Bundes (Германия), отправено на основание член 177 от Договора за ЕО, постъпило в Съда, по висящото пред упоменатия съд дело между

Dorsch Consult Ingenieurgesellschaft mbH

и

Bundesbaugesellschaft Berlin mbH

относно тълкуването на член 41 от Директива 92/50/ЕИО на Съвета от 18 юни 1992 г. относно координирането на процедурите за възлагане на обществени поръчки за услуги (ОВ L 209, стр. 1),

СЪДЪТ,

в състав: г-н G. C. Rodríguez Iglesias, председател, г-н G. F. Mancini, г-н J. C. Moitinho de Almeida, г-н J. L. Murray et L. Sevón, председатели на състави, г-н C. N. Kakouris, г-н P. J. G. Kapteyn, г-н C. Gulmann, г-н D. A. O. Edward, г-н J.-P. Puissochet, г-н G. Hirsch, г-н P. Jann (докладчик), г-н H. Ragnemalm, г-н M. Wathelet и г-н R. Schintgen, съдии,

генерален адвокат: г-н G. Tesauro,

секретар: Н. А. Rühl, главен администратор,

предвид писмените становища, представени:

- за Dorsch Consult Ingenieurgesellschaft mbH, от адв. Franz Günter Siebeck, Мюнхен,

* Език на производството: немски.

- за германското правителство, от г-н Ernst Röder, Ministerialrat във Федералното министерство на икономическите работи, и г-н Bernd Klocke, Oberregierungsrat в същото министерство, в качеството на представители,

- за Комисията на Европейските общности, от г-н Hendrik van Lier, правен съветник и г-жа Claudia Schmidt, от правния отдел, в качеството на представители,

като взе предвид доклада от заседанието,

след като изслуша устните становища на Dorsch Consult Ingenieurgesellschaft mbH, на германското правителство и на Комисията на съдебното заседание от 28 януари 1997 г.,

след като изслуша заключението на генералния адвокат, представено в съдебното заседание от 15 май 1997 г.,

постанови настоящото

Решение

1. С Определение от 5 февруари 1996 г., постъпило в Съда на 21 февруари 1996 г., Vergabeüberwachungsausschuß des Bundes (Надзорен съвет за възлагане на обществени поръчки на Германската Федерална Република, наричан по-долу „Федерален надзорен съвет“) отнася до Съда за постановяване на тълкувателно решение съгласно Член 177 на Договора за ЕО въпрос свързан с тълкуването на Член 41 на Директива 92/50/ЕИО на Съвета от 18 юни 1992 г. относно координирането на процедурите за възлагане на обществени поръчки за услуги (ОВ L 209, стр. 1).

2. Въпросът е повдигнат в делото между Dorsch Consult Ingenieurgesellschaft mbH (наричано по-долу „Dorsch Consult“) и Bundesbaugesellschaft Berlin mbH (наричано по-долу „възложител“) относно процедура за възлагане на договор за предоставяне на обществени услуги.

3. На 28 юни 1995 г. възложителят публикува в Официалния вестник на Европейските общности съобщение за възлагането на договор за архитектурни и строителни услуги. На 25 август 1995 г. Dorsch Consult представя своето предложение на възложителя. Получени са общо 18 предложения, от които седем, включително предложението на Dorsch Consult, са избрани за по-нататъшно разглеждане. На 30 ноември 1995 г., две дружества, заедно с един архитект, са избрани да формират работна група за изпълнение на услугите, които са предмет на договора. Самият договор е подписан на 12 януари 1996 г. На 25 януари 1996 г. Dorsch Consult е информирано, че неговото предложение не е икономически най-изгодното.

4. Научавайки, че възложителят не го е избрал за договора, но преди предложението му да е официално отхвърлено, Dorsch Consult подава заявление на 14 декември 1995 г. в Bundesministerium für Raumordnung, Bauwesen und Städtebau (Федерално министерство за регионално планиране, строителство и градоустройство) като органът отговорен за преразглеждането на възлагане на обществени поръчки (Vergabepflichtstelle), с искане за спиране на процедурата и възлагане на договора на него. То смята, че със сключването на договора с друго предприятие, възложителят е нарушил както Директива 92/50, така и член 57a, параграф 1 от Haushaltsgrundsätzegesetz (Закон за бюджетните принципи, наричан по-долу „HGrG“). С решение от 20 декември 1995 г. органът за преразглеждане твърди, че няма компетенции по въпроса на основание, че съгласно членове 57a и 57b от HGrG, няма правомощия да преразглежда възлагането на договори, когато те са свързани с услуги.

5. При тези обстоятелства на 27 декември 1995 г. Dorsch Consult депозира молба за решение от страна на Федералния надзорен съвет на основание, че органът за преразглеждане неправилно е отказал юрисдикция. То заявява, че доколкото Директива 89/665/ЕИО на Съвета от 21 декември 1989 г. за координацията на законите, правилниците и административните разпоредби свързани с прилагането на процедури за преразглеждане към сключването на договори за обществени доставки и възлагане на инфраструктурни дейности (ОВ L 395, стр. 33) не е въведена в националното законодателство, тя е пряко приложима и трябва да бъде спазвана от органите за преразглеждане.

6. Федералният надзорен съвет констатира, че Федерална република Германия все още не е въвела в националното си законодателство Директива 92/50. Въпреки че на 11 юни 1993 г. Федералното министерство на икономическите работи е издало циркулярно писмо, което гласи, че директивата се прилага директно, и че тя трябва да се прилага от администрацията, това не може да се смята за истинско въвеждане на директивата в националното законодателство. Според Федералния надзорен съвет, когато става въпрос за договори за предоставяне на обществени услуги, германското национално законодателство не упълномощава органа за преразглеждане да определи дали са спазени разпоредбите уреждащи обществените поръчки. Съвсем възможно е разпоредбите на Директива 92/50 да имат пряко действие. И накрая Федералният надзорен съвет не е сигурен дали, по силата на член 41 от Директива 92/50, компетенциите на съществуващите органи за преразглеждане се прилагат директно към възлагането на договори за предоставяне на обществени услуги.

7. Затова Федералният надзорен съвет временно спира съдебното разглеждане и отнася следния въпрос до Съда: „Трябва ли член 41 от Директива 92/50/ЕИО на Съвета от 18 юни 1992 г. да се тълкува в смисъл, че след 30 юни 1993 г. органите създадени от държавите-членки съгласно Директива 89/665/ЕИО на Съвета от 21 декември 1989 г., са компетентни да преразглеждат процедури за сключване на договори за възлагане на държавни поръчки, попадащи в обхвата на Директиви 71/305/ЕИО и 77/62/ЕИО са също така компетентни да преразглеждат процедурите

за възлагане на договори за предоставяне на обществени услуги по смисъла на Директива 92/50/ЕИО, за да определи дали са извършени предполагаемите нарушения на законодателството на Общността за обществените поръчки или на националните правила установени за прилагането на този закон?”

Юридическа основа

8. Целта на Директива 92/50 е да регламентира възлагането на договори за предоставяне на обществени услуги. Тя се отнася за договори, чиято стойност е над определена граница. Що се отнася до въпроса за правната защита, Член 41 гласи:

„Член 1, параграф 1 от Директива 89/665/ЕИО на Съвета ... се заменя със следния текст:

„1. Държавите-членки предприемат необходимите мерки да гарантират, че що се отнася до процедурите за възлагане на договори попадащи в обхвата на Директиви 71/305/ЕИО, 77/62/ЕИО, и 92/50/ЕИО, решенията вземани от възложителите могат да бъдат ефективно преразглеждани и особено, възможно най-бързо в съответствие с условията залегнали в следните членове и по-специално член 2, параграф 7 на основание, че такива решения са нарушили законодателството на Общността в областта на обществените поръчки или националните правила за прилагането на това законодателство.”

9. Съгласно член 44, параграф 1 Директива 92/50 трябва да бъде въведена в националното законодателство от държавите-членки преди 1 юни 1993 г.

10. Член 2, параграф 8 от Директива 89/665 гласи:

„Когато органите отговорни за процедурите за преразглеждане не са съдебни по характер, винаги се дават писмени основания за техните решения. Освен това, в такъв случай трябва да се създаде разпоредба, за да се гарантират процедури, чрез които всяка предполагаема незаконна мярка предприета от органа за преразглеждане или всеки друг предполагаем недостатък при упражняването на дадените му правомощия да могат да подлежат на съдебно преразглеждане или преразглеждане от друг орган, който е съд или арбитражен съд по смисъла на член 177 на Договора за ЕИО и независим, както от възложителя, така и от органа за преразглеждане.

Членовете на такъв независим орган се назначават и напускат службата съгласно същите условия като членовете на съдебната власт що се отнася до органа отговорен за тяхното назначаване, мандат и тяхното отстраняване. Поне председателят на този независим орган има същите юридически и професионални квалификации като членовете на съдебната власт. Независимият орган взема своите решения следвайки процедура, при която се изслушват и двете страни и тези решения, със средства определени от всяка държава-членка, са правно задължителни.”

11. Директива 89/665 е въведена в германското национално законодателство със закон от 26 ноември 1993 г. (BGBl I, стр. 1928), който допълва HGrG като добавя членове 57а - 57в.

12. Член 57а, параграф 1 от HGrG гласи:

„За да изпълни задълженията възникващи от директивите на Европейските общности, Федералното правителство регламентира посредством правилници, със съгласието на Bundesrat, сключването на договори за обществени доставки, договори за възлагане на инфраструктурни дейности и договори за предоставяне на обществени услуги и процедурите за възлагане на договори за предоставяне на обществени услуги...”

13. Член 57б, параграф 1 от HGrG предвижда процедурите за сключването на договори за обществени доставки, договори за възлагане на инфраструктурни дейности и договори за предоставяне на обществени услуги упоменати в член 57а, параграф 1 да се преразглеждат от органи за преразглеждане. Съгласно член 57б, параграф 2, Федералното правителство трябва да приеме под формата на правилници, със съгласието на Bundesrat, разпоредбите определящи компетенциите на тези органи за преразглеждане. Съгласно параграф 3, органът за преразглеждане трябва да започне процедура за преразглеждане, ако има доказателства за нарушаване на правилата за обществени поръчки приложими съгласно регламент приет в изпълнение на член 57а. По-специално, той трябва да започне тази процедура, когато лице, което има или е имало интерес от конкретен договор, претендира, че упоменатите по-горе разпоредби са нарушени.

14. Съгласно член 57б, параграф 4 от HGrG органът за преразглеждане трябва да определи дали разпоредбите, приети в изпълнение на член 57а са спазени. Той може да задължи възложителя да анулира незаконните мерки или решения или да вземе законни мерки или решения. Той може също така временно да прекрати дадена процедура за възлагане на договор. Съгласно Член 57б, параграф 5, органът за преразглеждане може да изиска възложителя да предостави информацията, която му е необходима, за да изпълни задачата си. Параграф 6 гласи, че делата за вреди и загуби в случай на неизпълнение на разпоредбите приложими във връзка с възлагането на договори трябва да се отнасят към обикновените съдилища.

15. Член 57в, параграф 1 от HGrG гласи, че както Федерацията, така и всяка от провинциите трябва да създаде надзорен съвет, който да изпълнява функциите си независимо и на своя собствена отговорност, да контролира процедурите за възлагане на договори в областите, които ги засягат. Съгласно параграфи 2, 3 и 4 от тази разпоредба, всеки надзорен съвет заседава в камари в състав от председател, официален експерт и непрофесионален експерт, които трябва да са независими и подчинени само на спазването на закона. Председателят и един от експертите трябва да са държавни служители. Що се отнася до анулирането или оттеглянето на тяхното назначение и тяхната независимост и уволнение, се прилагат по аналогия различни разпоредби на Richtergesetz (Закона за съдебната власт). Що се отнася до

анулирането или оттеглянето на назначение на непрофесионален член, също по аналогия се прилагат определени разпоредби на Richtergesetz. Когато непрофесионален член извърши сериозно нарушение на своите задължения, назначението му трябва да бъде анулирано. Мандатът на непрофесионалните членове на надзорния съвет е пет години.

16. Съгласно параграф 5 надзорният съвет трябва да определи законността на решенията взети от органите за преразглеждане, но той не преразглежда начина, по който те установяват фактите. Когато се констатира, че дадено решение е незаконно, надзорният съвет нарежда на органа за преразглеждане да вземе ново решение, като вземе предвид неговите собствени правни констатации. Член 57в, параграф 6 от HGrG гласи, че всяко лице, което претендира, че са нарушени разпоредбите, уреждащи възлагането на държавни поръчки, може да подаде молба в надзорния съвет в срок от четири седмици след съответното решение на органа за преразглеждане.

17. Член 57в, параграф 7 от HGrG създава Федерален надзорен съвет (Vergabeüberwachungsausschuß des Bundes). Негови официални членове са председателят и експерти от отделите, които вземат решения на Bundeskartellamt (Федерална картелна служба). Председателят на Bundeskartellamt взема решение по отношение на състава на Федералния надзорен съвет и формирането и състава на неговите камари. Той назначава непрофесионалните експерти и техните заместници по предложение от водещите публичноправни професионални организации. Той упражнява и административния надзорен контрол от името на Федералното правителство. Федералният надзорен съвет приема свой собствен вътрешен правилник за работа.

18. Съгласно член 57а от HGrG, Федералното правителство е приело регламент за възлагането на договори. Този регламент, обаче е приложим само за договори за доставки и инфраструктурни работи, а не за договори за предоставяне на услуги. Директива 92/50 все още не е въведена в националното законодателство на Федерална република Германия.

19. Съгласно членове 57б и 57в от HGrG, Федералното правителство е приело регламент по процедурата за преразглеждане на възлагането на обществени поръчки (Verordnung über das Nachprüfungsverfahren für öffentliche Verträge, BGBl. I 1994, стр. 324). Член 2, параграф 3 от регламента гласи:

„Решението на органа за преразглеждане относно възложителя се дава в писмена форма, съдържа изложение на причините и се съобщава без забава. Органът за преразглеждане изпраща без забава на лицето, претендиращо, че има нарушение на разпоредбите за обществените поръчки, текста на своето решение, обръща внимание на възможността за отправяне на молба за решение от страна на надзорния съвет в рамките на срок от четири седмици и назовава компетентния надзорен съвет.”

20. Член 3 гласи:

„1. Процедурата пред надзорния съвет за възлагане на обществени поръчки се определя от Параграф 57в на Haushaltsgrundsätzegesetz и от настоящия регламент съгласно вътрешния правилник за работа, който съветът приема.

2. Надзорният съвет за възлагане на обществени поръчки е задължен съгласно член 177 на Договора за създаване на ЕО, да се обърне към Съда, когато сметне, че е необходимо предварително определение по въпрос свързан с тълкуването на този Договор или с валидността и тълкуването на правен акт приет на тази база, за да му се даде възможност да вземе своето решение.

3. Преди дадена камара да вземе каквото и да е решение, се изслушват страните по процедурата пред органа за преразглеждане на обществени поръчки.

4. Дадена камара няма право да прекрати временно процедура за възлагане на договор или да даде други инструкции относно процедура за възлагане на договор.

5. Камарата стига до своето решение с абсолютно мнозинство на гласовете. Решенията са в писмена форма, съдържат изложение на причините и се изпращат без забава на страните.”

21. Правилникът за работа на Федералния надзорен съвет регламентира организацията и разпределянето на делата и провеждането на процедурата, която се състои от изслушване, на което се призовават заинтересованите лица, и условията ръководещи решенията на Федералния надзорен съвет.

На допустимостта

22. Преди да се занимаем с въпроса представен от националния съд, е необходимо да се проучи дали Федералния надзорен съвет, при процедурата, която е довела до това представяне за предварително определение, трябва да се смята за съд или арбитражен съд по смисъла на член 177 от Договора. Трябва да се прави разлика между този въпрос и въпроса дали Федералният надзорен съвет изпълнява условията залегнали в член 2, параграф 8 от Директива 89/665, което не е въпрос в това дело.

23. За да определи дали даден орган, който се е обърнал към Съда, е съд или арбитражен съд за целите на член 177 на Договора, което е въпрос ръководен единствено от правото на Общността, Съдът взема предвид редица фактори, като това дали органът е създаден със закон, дали е постоянен, дали юрисдикцията му е задължителна, дали процедурата му е *inter partes*, дали прилага правните норми и дали е независим (вж., по-специално Решения от 30 юни 1966 г., Vaassen-Göbbels, 61/65, Recueil, стр. 377; от 11 юни 1987 г., Pretore di Salò/X, 14/86, Recueil, стр. 2545, точка 7; от 17 октомври 1989 г., Danfoss, 109/88, Recueil, стр. 3199, точки 7 и

8; от 27 април 1994 г., Almelo и други, C-393/92, Recueil, стр. I-1477, и от 19 октомври 1995 г., Job Centre, C-111/94, Recueil, стр. I-3361, точка 9).

24. Що се отнася до създаването със закон, Комисията заявява, че HGrG е рамков бюджетен закон, който не създава права или задължения за гражданите като юридически лица. Тя посочва, че действието на Федералния надзорен съвет се ограничава до преглед на решенията, взети от органите за преразглеждане. В областта на договорите за предоставяне на обществени услуги, обаче все още няма компетентен орган за преразглеждане. Следователно Комисията прави заключение, че по такива въпроси Федералният надзорен съвет няма правна база, върху която да действа.

25. Достатъчно е в това отношение да се отбележи, че Федералният надзорен съвет е създаден с член 57в, параграф 7 от HGrG. Следователно създаването му със закон не може да бъде оспорвано. При определяне на създаването със закон не е съществено, че националното законодателство не е дало на Федералния надзорен съвет правомощия в конкретната област на договорите за предоставяне на обществени услуги.

26. Няма съмнение и за постоянното съществуване на Федералния надзорен съвет.

27. Комисията също така твърди, че Федералният надзорен съвет няма задължителна юрисдикция, условие, което според нея, може да означава две неща: или че от страните трябва да се изиска да се обърнат към съответния орган за преразглеждане за уреждане на техния спор, или че решенията на този орган следва да бъдат задължителни. Комисията, приемайки второто тълкуване, прави заключение, че германското законодателство не предвижда възможност решенията взети от Федералния надзорен съвет да бъдат принудително изпълнявани.

28. Преди всичко трябва да се каже, че член 57в от HGrG създава надзорния съвет като единствения орган за преразглеждане законността на решенията, взети от органите за преразглеждане. За да се установи нарушение на разпоредбите определящи за обществените поръчки, трябва да се отправи заявление към надзорния съвет.

29. Второ, съгласно член 57в, параграф 5 от HGrG, когато надзорният съвет констатира, че решенията взети от орган за преразглеждане са незаконни, той нарежда на този орган да вземе ново решение, в съответствие с констатациите на надзорния съвет по правните въпроси. От това следва, че решенията на надзорния съвет са задължителни.

30. Комисията също така твърди, че тъй като съгласно собствените доказателства на Федералния надзорен съвет, процедурата пред този орган не е *inter partes*, той не може да се смята за съд или арбитражен съд по смисъла на член 177 от Договора.

31. Трябва да бъде повторено, че изискването, процедурата пред въпросния орган за разглеждане на делото да бъде *inter partes*, не е абсолютен критерий. Освен това, съгласно член 3, параграф 3 от *Verordnung über das Nachprüfungsverfahren für öffentliche Aufträge*, страните по процедурата пред органа за преразглеждане на обществени поръчки трябва да бъдат изслушани преди да бъде взето решение от въпросната камара.

32. Според Комисията, критерият свързан с прилагането на нормите на закона също не е спазен, защото съгласно член 57в от *HGrG* и член 3, параграф 1 от *Verordnung über das Nachprüfungsverfahren für öffentliche Aufträge*, процедурата пред Федералния надзорен съвет се ръководи от вътрешен правилник за работа, който той самият приема, който правилник не е действащ по отношение на трети лица и който не се публикува.

33. Безспорно е, обаче, че от Федералния надзорен съвет се изисква да прилага разпоредбите определящи възлагането на договори за държавни поръчки, които са залегнали в директивите на Общността и в местните регламенти, приети за тяхното въвеждане в националното законодателство. Освен това, общи процедурни изисквания като задължението за изслушване на страните, вземането на решения с абсолютно мнозинство на гласовете и даването на основания за тях са посочени в член 3 от *Verordnung über das Nachprüfungsverfahren für öffentliche Aufträge*, който е публикуван в *Bundesgesetzblatt*. Следователно, Федералният надзорен съвет прилага нормите на закона.

34. И накрая, *Dorsch Consult* и Комисията смятат, че Федералният надзорен съвет не е независим. Те посочват, че той е свързан с организационната структура на *Bundeskartellamt*, която самата подлежи на контрол от страна на Министерството на икономическите работи, че мандата на председателя и на официалните експерти не е определен, и че разпоредбите, гарантиращи обективност се отнасят само за непрофесионалните членове.

35. Преди всичко трябва да се отбележи, че съгласно член 57в, параграф 1 от *HGrG*, надзорният съвет изпълнява задачата си независимо и на своя собствена отговорност. Съгласно член 57в, параграф 2 от *HGrG*, членовете на камарите са независими и подчинени единствено на спазването на закона.

36. Съгласно член 57в, параграф 3 от *HGrG*, основните разпоредби на *Richtergesetz* относно анулирането или оттеглянето на тяхното назначение и относно тяхната независимост и отстраняване от служба, се прилагат по аналогия за официалните членове на камарите. Като цяло разпоредбите на *Richtergesetz* относно анулирането или оттеглянето на назначението на съдии се прилагат и за непрофесионалните членове. Освен това, обективността на непрофесионалните членове се гарантира от член 57в, параграф 2 от *HGrG*, който предвижда, че те не трябва да разглеждат дела, в които самите те имат интерес чрез участие в процеса на вземането на решения относно възлагането на даден договор или в което са или са били участници в конкурс или представители на такива участници.

37. В този конкретен случай трябва също така да се посочи, че Федералният надзорен съвет упражнява съдебна функция, защото той може да констатира, че дадено решение, взето от орган по преразглеждането, е незаконно и може да нареди на органа по преразглеждането да вземе ново решение.

38. От упоменатото по-горе следва, че Федералният надзорен съвет трябва да се смята за съд или арбитражен съд по смисъла на член 177 от Договора в процедурата, довела до това искане за постановяване на тълкувателно решение, така че въпросът поставен от него пред Съда е допустим.

По същество

39. С въпроса си Федералният надзорен съвет в действителност пита дали от член 41 на Директива 92/50 следва, че, ако тази директива не е въведена в националното законодателство до края на срока предвиден за тази цел, апелативните органи на държавите-членки, които имат компетенция във връзка с процедурите за сключване на договори за възлагане на инфраструктурни дейности и договори за обществени доставки могат също да разглеждат жалби свързани с процедурите за възлагане на договори за предоставяне на обществени услуги.

40. Преди всичко следва да бъде заявено, че правната система на всяка държава-членка трябва да определи кой съд или арбитражен съд има юрисдикцията да разглежда спорове свързани с отделни права произтичащи от правото на Общността. Въпреки това отговорността е на държавите-членки да осигурят тези права във всеки един случай да бъдат ефективно защитавани. При условие на тази уговорка, не е работа на Съда да се ангажира с решаването на въпроси на юрисдикцията, която може да предизвика в националната съдебна система класификацията на определени правни ситуации основани на правото на Общността (Решение от 18 януари 1996 г., SEIM, C-446/93, Recueil, стр. I-73, точка 32).

41. Въпреки че член 41 от Директива 92/50 изисква държавите-членки да приемат мерките необходими за осигуряване на ефективно преразглеждане в областта на договорите за предоставяне на обществени услуги, той не посочва кои национални органи трябва да бъдат компетентните органи за тази цел или дали тези органи трябва да бъдат същите, като определените от държавите-членки в областта на договорите за инфраструктурни дейности и договорите за обществени доставки.

42. Допирна точка е, обаче, че членове 57а - 57в от НGrG са създадени за въвеждане на Директива 89/665 в националното законодателство, и че член 57а е трябвало да бъде основата за въвеждане на Директива 92/50 в националното законодателство, нещо което Федералното правителство все още не е предприело.

43. Предвид това, първо трябва да бъде повторено, че задължението на държавите-членки възникващо от дадена директива за постигане на резултата, предвиден от директивата и тяхното задължение съгласно член 5 от Договора за ЕИО да

предприемат всички подходящи мерки, независимо дали са общи или конкретни, за осигуряване на изпълнение на това задължение, е задължително за всички органи на държавите-членки, включително, за въпроси в рамките на тяхната юрисдикция, за съдилищата. Следва, че когато прилага националното право, независимо дали е прието преди или след директивата, националният съд, който трябва да тълкува това право, трябва да направи това, доколкото е възможно, в светлината на текста и целта на директивата, за да постигне резултата, който тя има предвид и с това да изпълни член 189, параграф 3 от Договора за ЕО (вж. Решения от 13 ноември 1990 г., *Marleasing*, C-106/89, *Recueil*, стр. I-4135, точка 8; от 16 декември 1993 г., *Wagner Miret*, C-334/92, *Recueil*, стр. I-6911, точка 20, и от 14 юли 1994 г., *Faccini Dori*, C-91/92, *Recueil*, стр. I-3325, точка 26).

44. Второ, въпросът за посочването на орган, компетентен да разглежда жалби във връзка с договори за предоставяне на обществени услуги е релевантен, дори когато Директива 92/50 не е въведена в националното законодателство. Когато държава-членка не е предприела мерките, необходими за прилагането или е приела мерки, които не съответстват на директивата, Съдът признава, при определени условия, правото на лицата да разчитат съобразно закона на дадена директива срещу неизправна държава-членка. Въпреки че тази минимална гаранция не може да оправдае държава-членка, която се е самоосвободила от своевременно предприемане на мерки за прилагане, достатъчни да изпълнят задачата на всяка директива (вж., по-специално Решение от 2 май 1996 г., Комисия/Германия, C-253/95, *Recueil*, стр. I-2423, точка 13), тя въпреки това може да има ефекта на даване на възможност на лицата да разчитат, срещу държава-членка, на разпоредбите на Директива 92/50.

45. Ако съответните национални разпоредби не могат да бъдат тълкувани в съответствие с Директива 92/50, заинтересованите лица, като използват съответните процедури на местното право, могат да искат компенсация за понесените вреди и загуби поради невъвеждане на директивата в националното законодателство в рамките на предписания срок (вж., по-специално Решение от 8 октомври 1996 г., *Dillenkofer* и други, C-178/94, C-179/94, C-188/94, C-189/94 и C-190/94, *Recueil*, стр. I-4845).

46. Отговорът, който трябва да бъде даден на въпроса отнесен към Съда трябва съответно да бъде, че от член 41 от Директива 92/50 не следва, че когато тази директива не е въведена в националното законодателство до края на срока предвиден за тази цел, апелативните органи на държавите-членки, които имат компетенции във връзка с процедурите за сключване на договори за възлагане на инфраструктурни дейности и договори за обществени доставки могат да разглеждат и жалби свързани и с процедурите за възлагане на договори за предоставяне на обществени услуги. За да се спази, обаче изискването, националното право да се тълкува в съответствие с Директива 92/50 и изискването, правата на лицата ефективно да се защитават, националният съд трябва да определи дали съответните разпоредби на националното му законодателство позволяват признаване на право на лицата да завеждат апелативна жалба във

връзка със възлагане на договори за предоставяне на обществени услуги. При обстоятелства като възникналите в настоящия казус, националният съд трябва да определи по-специално дали такова право на обжалване може да бъде упражнено пред същите органи, като създадените да разглеждат жалби свързани с възлагането на договори за обществени доставки и договори за инфраструктурни дейности.

По съдебните разноски

47. Разходите, направени от германското правителство и от Комисията, за представяне на становища пред Съда, не подлежат на възстановяване. С оглед на обстоятелството, че за страните по главното производство настоящото дело представлява отклонение от обичайния ход на производството пред националния съд, последният следва да се произнесе по съдебните разноски.

По изложените съображения,

Съдът,

като се произнася по въпросите, поставени пред него от Vergabeüberwachungsausschuß des Bundes, с Определение от 5 февруари 1996 г. реши:

От член 41 от Директива 92/50/ЕИО на Съвета от 18 юни 1992 г., относно координирането на процедурите за възлагане на обществени поръчки за услуги не следва, че когато тази директива не е въведена в националното законодателство до края на срока предвиден за тази цел, апелативните органи на държавите-членки, които имат компетенции във връзка с процедурите за сключване на договори за възлагане на инфраструктурни дейности и договори за обществени доставки могат да разглеждат и жалби свързани с процедурите за възлагане на договори за предоставяне на обществени услуги. За да се спазва обаче изискването, националното право да се тълкува в съответствие с Директива 92/50 и изискването, правата на лицата ефективно да се защитават, националният съд трябва да определи дали съответните разпоредби на националното законодателство позволяват признаване на право на лицата да завеждат апелативна жалба във връзка с възлагане на договори за предоставяне на обществени услуги. При обстоятелства като възникналите в настоящия казус, националният съд трябва да определи по-специално дали такова право на обжалване може да бъде упражнено пред същите органи, като създадените да разглеждат апелации свързани с възлагането на договори за обществени доставки и договори за инфраструктурни дейности.

Подписи

Произнесено в открито съдебно заседание в Люксембург на 17 септември 1997 година.

Подписи